

Feiten en cijfers over de.... garnaal

Els Torreele

Studiedag “Vissen in het verleden”
Oostende, 29 november

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

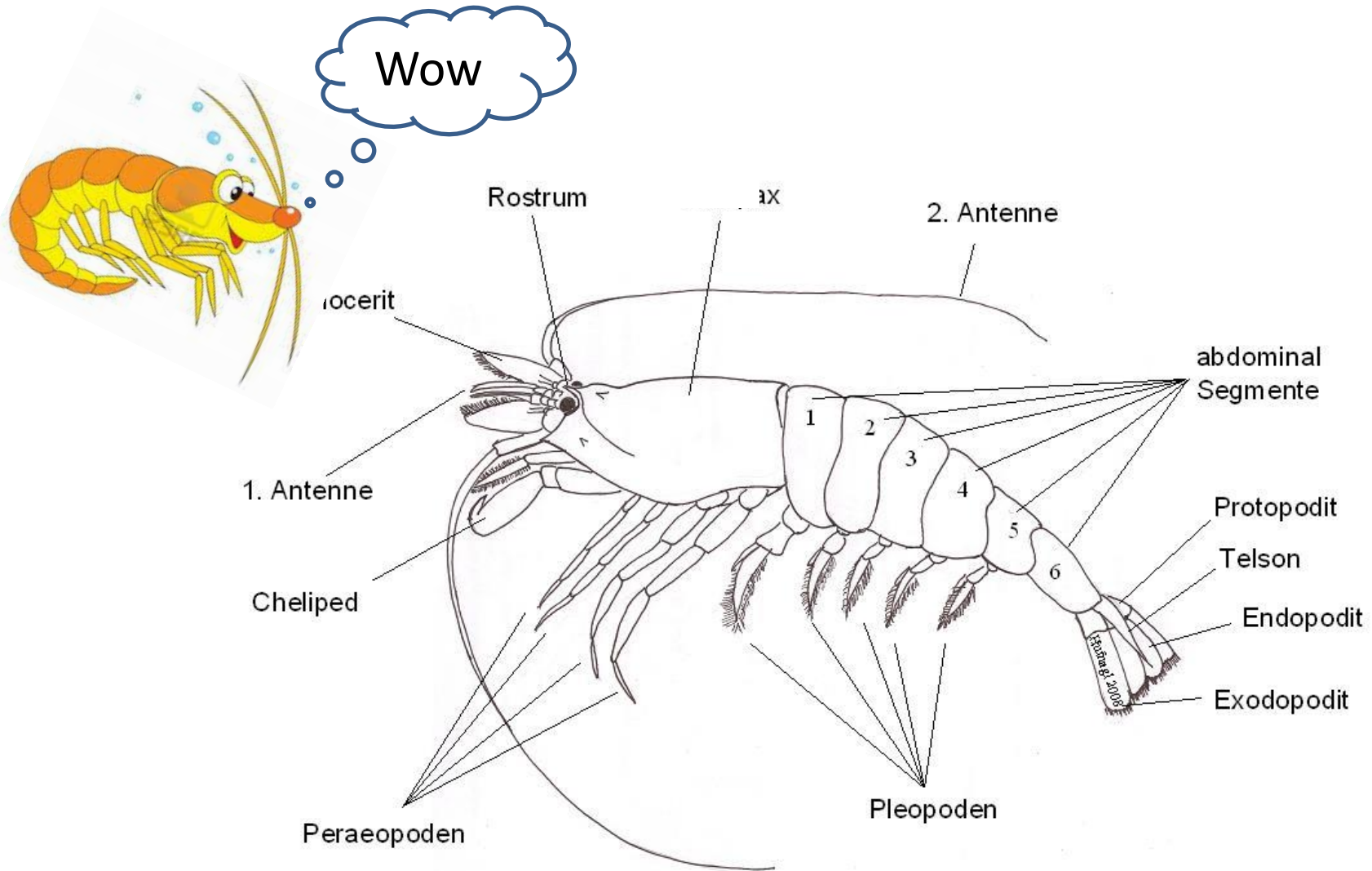
www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Hoe ken je mij?

Iets over de biologie....

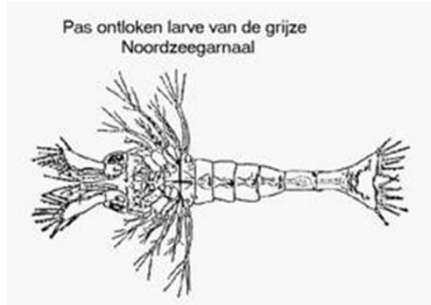

Jong & Oud

- 1000 tot 3000 eitjes.
- 2-3/jaar

- Larvae = “zoeae”: planktonisch

- Pantser niet rekbaar, -> vervelling (de vasten)
- Groeit in “schokjes”

Dag en Nacht

Dag -> verstoppertje

Nacht -> op jacht

De spijskaart:

- groenalgen,
- zeer kleine schaaldieren
- Wormen, kleine visjes
- Slib & zandkorrels

Zich verstoppen

Camouflage
kunstenaar

Half
doorzichtig

Onzichtbaar

Mistwolk van
geluid

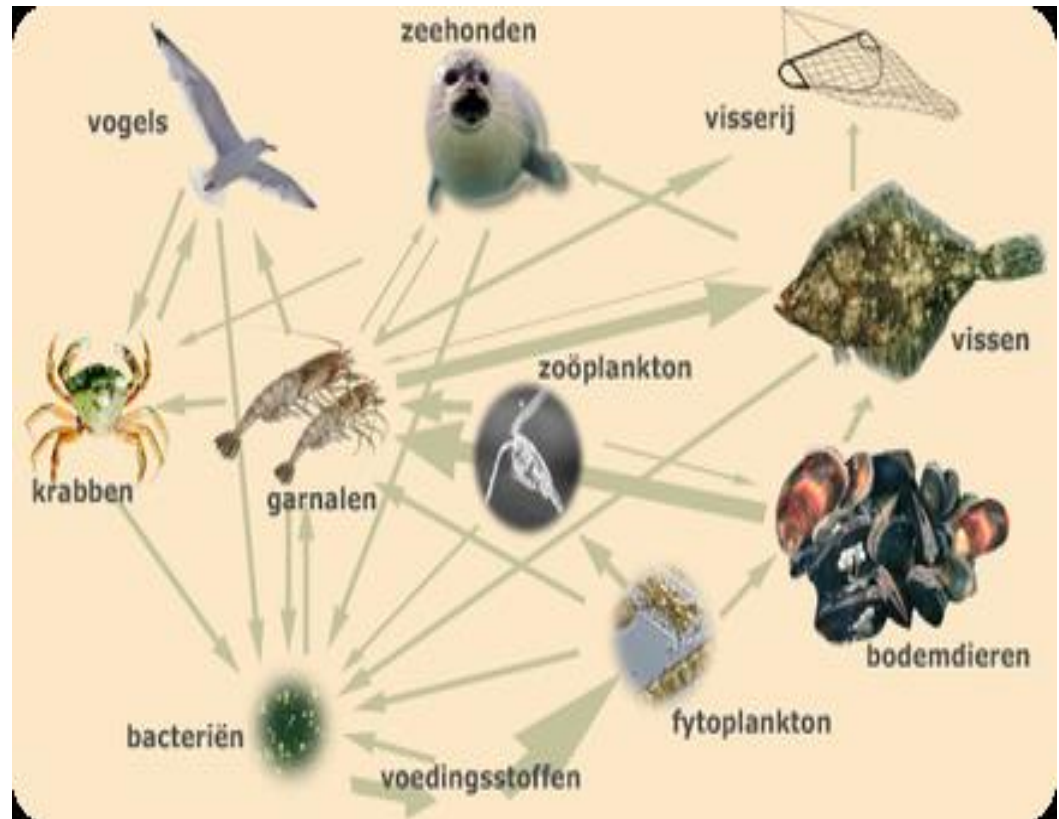
Ik tel tot 10,
en je bent
weg

Grijs met
vlekjes

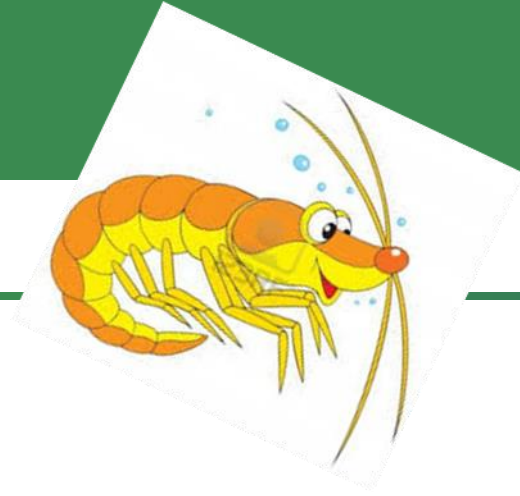
Garnalen: zijn predatoren

- Schar = kampioen
- Zandspiering
- Kleinen bodemvissen
- Jonge wijting
- Kabeljauw
- Eenden en meeuwen
- Kraaien....
- De mens

- **! Belangrijke schakel in voedselketen**

Warm en koud

- Overwinteren:
-> zoutgehalte op peil houden
- Trekgedrag: slecht weer , dieper in zee
- Warmte : vlak onder de wal

Visserijtechnieken – het Verleden

Garnaal kruier “Jan Tap”

Steek-, drom- of kruwnet, gebruikt door de garnaalkruiers (kruuwiers) tot omstreeks 1930, daarna vervangen door een kleiner sleepnet met 2 scheeëberden (borden).

Visserijtechnieken – het Verleden

“seinekorven”

Garnaalvissen te paard gebeurde aanvankelijk met de “korre” een driehoekig en langwerpig net die open gehouden wordt door een “beugel” of een “korrestok” die vast zit op de “schee”.

Visserijtechnieken – het Verleden

Café Sainte Antoine.
Nieuwpoortlaan De Panne

Herberg van Henri
Calcoen

Visserijtechnieken – het verleden

“MARCHANDE DE CREVETTES”

Met enkele manden garnalen ging het binnenwaarts in.

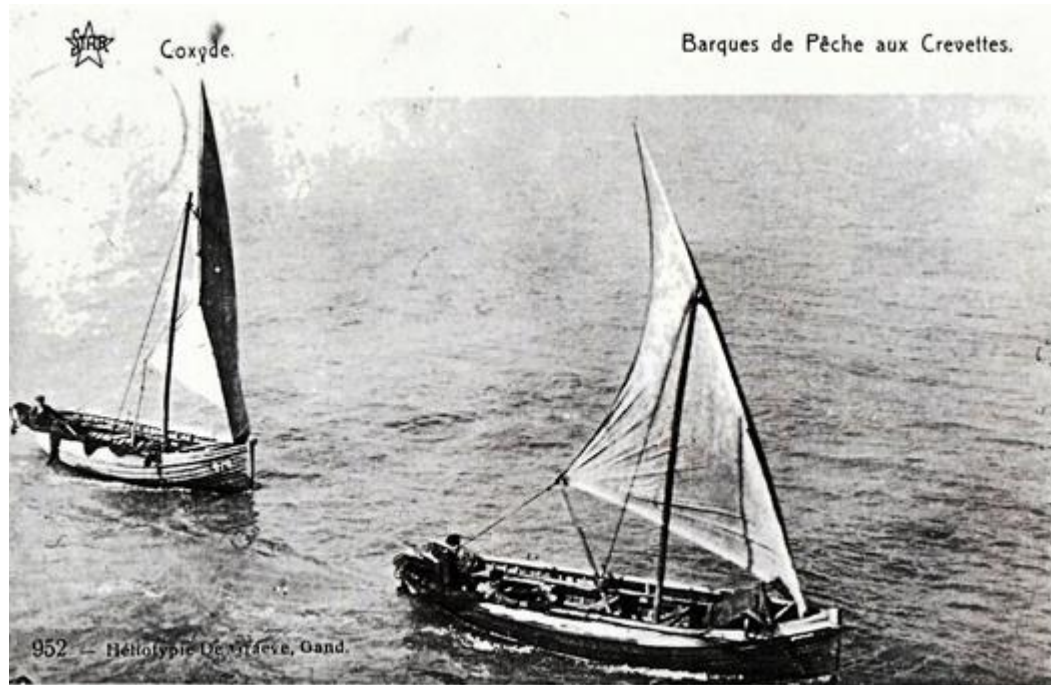
Te voet of, met de ezel.

Men leurde niet alleen in Veurne maar zelfs tot Roeselare, Poperinge en Ieper met hun delicatessen. Het was kwestie om de garnalen zo snel mogelijk naar het binnenland te verzenden en dat ging aanvang vorige eeuw verbazend snel.

Visserijtechnieken – het Verleden

OOSTENDSE GARNAAL BOOT – “SCHOVERTJE”

Oostends scheepje of schovertje, hoogstens 13 meter lang met een tonnenmaat van 13 ton. Werde hoofdzakelijk gebruikt voor de garnalvangst onder de kust, en werd vaak slechts door één man bediend.

Visserijtechnieken – het Verleden

OOSTENDSE GARNAAL BOOT – “SCHOVERTJE”

In de jaren 50 (?), een perfect “marketing tool voor Liebig soepen.

WITTE BONEN «NATUUR» LIEBIG : een heerlijke groente, «natuurlijk» bereid.

3. Oostendse garnalboot

Dit vaartuigtype werd omstreeks 1890 overnaads gebouwd, d.i. met over elkaar liggende huidplanken. Van 1914 af werden de Oostendse garnalboten groter en tevens gladboordig (met de huidplanken naast elkaar) gebouwd. De afmetingen waren toen 8 meter lengte op 2 m. 60 breedte. Tevens werden zij van een dek voorzien, dat van de voorsteven tot aan de mast reikte. Zij voerden een lap- of emmerzeil, soms aangevuld met een kluiver. Een emmerzeil is een ongelijkzijdig vierhoekig zeil dat met het bovenlijk aan de ra is vastgesnoerd (een zeil voor de zeevaart is altijd voorzien van een touw, lijk genaamd, dat er geheel rondgenaaid is om het te verstevigen — men heeft dus een bovenlijk, een onderlijk, een voorlijk en een achterlijk) ; één derde van de ra steekt vóór de mast uit. Het zeil werd gehesen bij middel van de val, touw dat tegenaan de top van de mast, door een met een rolschijf voorziene spleet (schijfgat) liep.

Deze garnalboten waren ook voorzien van roerriemen. In de Winter visten zij met het geankerd stroopnet op sprut, terwijl zij normaal een karnet gebruikten ; dit is het type van net dat nu algemeen op onze kusten aangewend wordt.

De bemanning bestond uit één, soms uit twee koppen. In 1927 waren er een honderdtal van deze boten in de vaart, maar omstreeks 1930 verdwenen zij uit het bedrijf. De verdwijning op korte tijd was te wijten aan de toen algemeen doorgevoerde motorisering van de Schipjes, die eveneens de garnaal- en spratvisserij beoefenden.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

Visserijtechnieken – het Verleden

GARNAALVISSER

- Garnaalvissers met ezel, een geliefd onderwerp voor velen, zowel vroeger als nu

Visserijtechnieken – het Verleden

ALS MARKETING TOOL BIJ CHICOREI FABRIKANT TALPE

Visserijtechnieken – het Verleden

EEN KLASSIEK BEELD, DOOR DE JAREN HEEN

Prinses Joséphine-Charlotte met Adinkerkse beroemdste garnaalvisser Leopold “Pol Gernoare” Goderis,
(een fotoshoot gemaakt voor La Patriotte Illustrée van 3 juli 1938)

Visserijtechnieken – het Heden

DOOR DE JAREN HEEN POPULAIR BIJ ALLEN

Visserijtechnieken – het Heden

De klassieke garnalenboomkor

Visserijtechnieken – de Toekomst

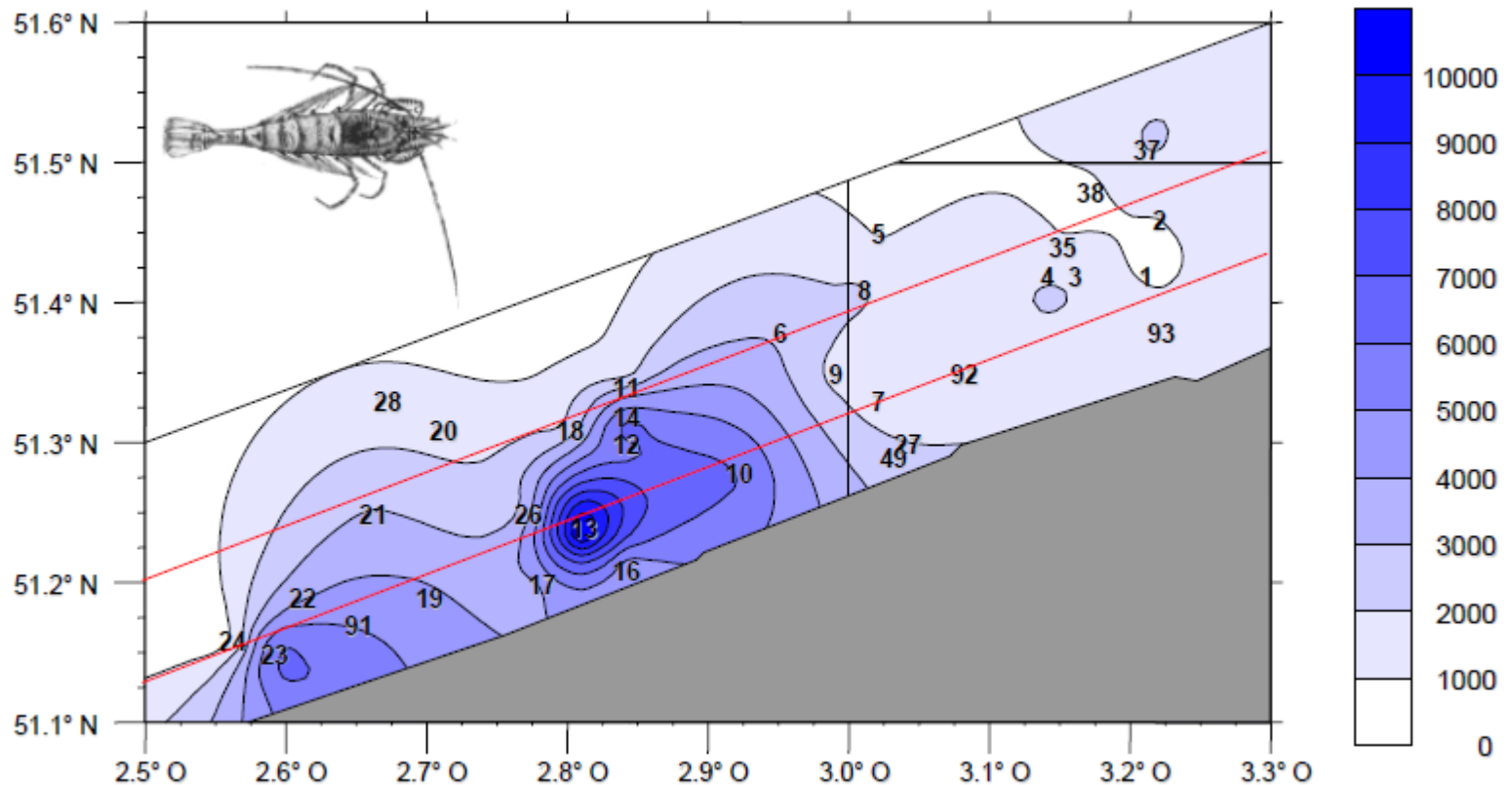
Garnalenpulskor – "HOVERCRAN"

-> de vervanging van de klassieke kettingen en wekkers, door elektroden

Stock en management

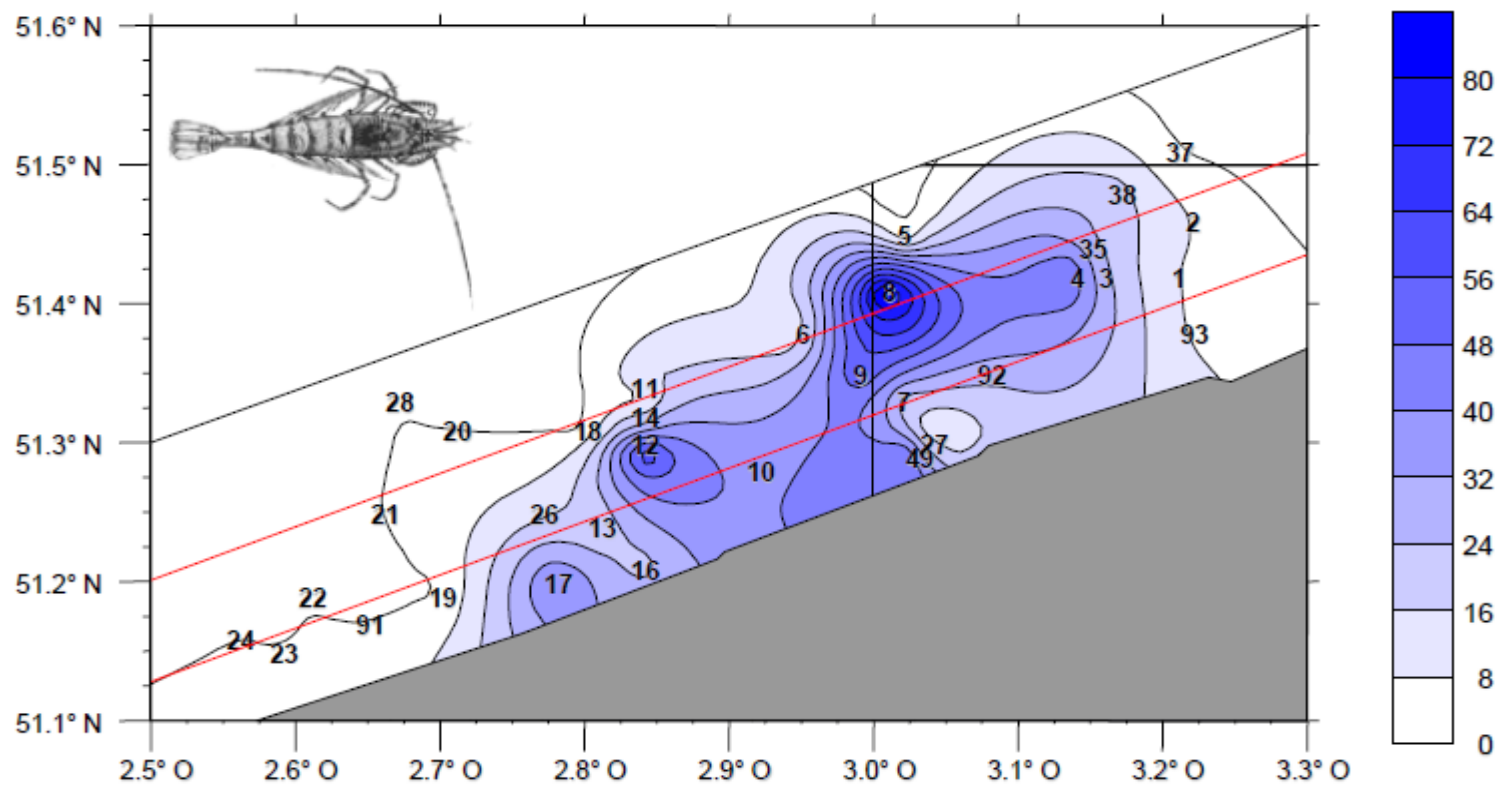
WHO MOVED MY SHRIMP?

Verspreiding van de garnaal, *Crangon crangon*, voor de Belgische kust (aantal individuen per m²) periode 1973 -2012

Stock en management

WHO MOVED MY SHRIMP?

Verspreiding van de garnaal, *Crangon crangon*, voor de Belgische kust (aantal individuen per m²) – periode 1973-2012

Gegevens afkomstig van de jaarlijkse survey (DYFS & brown shrimp)

Stock en management

- Geen quota, geen bestandsbeheer
- Komt verspreid en voldoende voor
- Toekomst??? Pulsvisserij impact?

Bedankt voor uw aandacht

Met dank aan alle bijdragen via het ILVO,
archief wijlen dr. Frank Redant,
en tal van derden

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Eenheid Dier

www.ilvo.vlaanderen.be

Beleidsdomein Landbouw en Visserij